

DECIZIE

13 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Emil Arapu și avocatul Victoria Mititiuc,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Vera Chetroșanu
împotriva lui Emil Arapu cu privire la încasarea prejudiciului material și moral,
compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii din 10 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a
restituit cererea de apel,

c o n s t a t ă:

La 11 iulie 2018, Vera Chetroșanu a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Emil Arapu solicitând repararea prejudiciului material cauzat în urma
comiterii faptei infracționale cu revendicarea din posesia străină și nelegitimă a lui
Emil Arapu a unei bovine-vacă mulgătoare în valoare de 11000 de lei sau încasarea
valorii acesteia în lei moldovenești în cazul în care animalul nu mai există sau nu
mai este în starea care era la momentul comiterii faptei ilicite, repararea prejudiciului
moral cauzat în urma comiterii faptei infracționale prin încasarea sumei de 5000 de
lei moldovenești, compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 07 noiembrie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni,
s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Vera Chetroșanu și s-a
încasat de la Emil Arapu în beneficiul Verei Chetroșanu prejudiciul material cauzat
în urma comiterii faptei infracționale, costul unei bovine în sumă de 11000 de lei,
prejudiciul moral în sumă de 500 de lei și cheltuielile de judecată în sumă de 1000
de lei; s-a încasat de la Emil Arapu în beneficiul statului taxa de stat în mărime de
330 de lei și taxa de stat în mărime de 100 de lei pentru prejudiciul moral.

La 27 noiembrie 2018 Emil Arapu a depus cerere de apel împotriva hotărârii
din 07 noiembrie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni.

Prin încheierea din 14 decembrie 2018 a Curții de Apel Bălți nu s-a dat curs
cererii de apel depuse de Emil Arapu; s-a comunicat apelantului despre necesitatea
indicării în cererea de apel a esenței și temeiurilor apelului, argumentele ilegalității
sau netemeinicii hotărârii contestate, motivele de drept pe care se întemeiază apelul
și probele invocate în susținerea apelului precum și a bonului de plată a taxei de stat

în mărime de 323 de lei, stabilind termen până la data de 09 ianuarie 2019 inclusiv, pentru înregistrarea la Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelaria) a Curții de Apel Bălți a apelului motivat în original și copii pentru fiecare participant la proces.

Prin încheierea din 10 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți s-a restituit cererea de apel depusă de Emil Arapu la 27 noiembrie 2018 împotriva hotărârii din 07 noiembrie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni.

La 22 ianuarie 2019, Emil Arapu și avocatul Victoria Mititiuc au declarat recurs împotriva încheierii din 10 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți solicitând admiterea recursului, casarea încheierii din 10 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți, cu restituirea cauzei la rejudecare în Curtea de Apel Bălți.

În motivarea recursului s-a invocat că la 18 ianuarie 2019 prin intermediul oficiului poștal au primit încheierea din 10 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți prin care a fost restituită cererea de apel depusă la 27 noiembrie 2018.

Partea recurentă a precizat că prin încheierea instanței de apel din 14 decembrie 2018 i s-a acordat termen până la data de 09 ianuarie 2019 inclusiv pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat și depunerea cererii de apel motivate. Conform anexei la recurs, la 03 ianuarie 2019, prin intermediul oficiului poștal, a expediat prin scrisoare recomandată cererea de apel motivată și dovada plății taxei de stat și probele în susținerea apelului.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată la 10 ianuarie 2019, iar Emil Arapu și avocatul Victoria Mititiuc au declarat recurs la 22 ianuarie 2019, ceea ce denotă că recursul este declarat în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Emil Arapu și avocatul Victoria Mititiuc ca fiind întemeiat și pasibil de a fi admis cu restituirea cauzei în instanța de apel pentru judecarea apelului în fond, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Din materialele cauzei rezultă că la 27 noiembrie 2018 Emil Arapu a declarat apel împotriva hotărârii din 07 noiembrie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni (f.d.32).

În conformitate cu art. 364 alin.(1) Cod de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă

fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În contextul normelor de drept citate, instanța de apel la 14 decembrie 2018 a emis încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Emil Arapu, oferindu-i termen până la data de 09 ianuarie 2019 inclusiv, pentru înlăturarea neajunsurilor admise la depunerea cererii de apel. Or, conform încheierii i s-a comunicat despre necesitatea indicării în cererea de apel a esenței și temeiurilor apelului, argumentele ilegalității sau netemeinicii hotărârii contestate, motivele de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului precum și a bonului de plată a taxei de stat în mărime de 323 de lei (f.d.43-44).

În temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, prin încheierea din 10 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți s-a restituit cererea de apel depusă la 27 noiembrie 2018 de Emil Arapu împotriva hotărârii din 07 noiembrie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni, din motiv că nu au fost executate indicațiile instanței de apel conform încheierii din 14 decembrie 2018 (f.d.47-48).

Or, în conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Colegiul apreciază ca fiind pripită concluzia instanței de apel privind restituirea cererii de apel depuse de Emil Arapu împotriva hotărârii din 07 noiembrie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni, în condițiile în care apelantul s-a conformat cerințelor instanței de apel.

La acest capitol, Colegiul relevă că instanța de apel a accentuat că Emil Arapu a recepționat la 26 decembrie 2018, conform avizului de recepție (f.d.46), încheierea din 14 decembrie 2018 a Curții de Apel Bălți privind înlăturarea neajunsurilor, însă din motive necunoscute nu a lichidat omisiunile admise la depunerea cererii de apel.

Prin recursul declarat, Colegiul notează că recurentul a invocat că a executat în termen indicațiile instanței de apel, a prezentat apelul motivat, inclusiv și probele în susținerea apelului și dovada plății taxei de stat în sumă de 323 de lei, prin intermediul oficiului poștal cu scrisoare recomandată.

În conformitate cu art. 365 alin. (1¹), (4) Cod de procedură civilă, elementele cererii de apel prevăzute la alin.(1) lit.d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 111 alin. (1) Cod de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Art. 112 alin. (3) Cod de procedură civilă statuează că actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit până la ora 24 a ultimei zile din termen. Dacă cererile de apel sau de recurs, documentele sau sumele bănești au fost predate

la oficiul poștal sau la telegraf, sau prin alte mijloace de comunicație înainte de ora 24 din ultima zi a termenului, actul de procedură se consideră îndeplinit în termen.

Colegiul reiterează că prin încheierea din 14 decembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, apelantului i s-a acordat termen până la data de 09 ianuarie 2019 inclusiv, pentru prezentarea apelului motivat, a probelor în susținerea apelului și a dovezii plății taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Corelând normele de drept procesual citate anterior cu situația de fapt, Colegiul accentuează că într-adevăr apelantul Emil Arapu, la 03 ianuarie 2019, prin intermediul oficiului poștal, fapt confirmat prin sigiliul oficiului poștal (f.d.63) și avizul de recepție (f.d.54) a depus cererea de apel motivată, dovadă plății taxei de stat în original în sumă de 323 de lei, achitată la 26 decembrie 2018 conform chitanței de plată (f.d.60) și probele în susținerea apelului (f.d.58-62).

Aici Colegiul consideră necesar de a menționa că achitarea taxei de stat în ziua de 26 decembrie 2018 când a fost recepționată încheierea de nu da curs cererii de apel și expedierea apelului motivat în data de 03 ianuarie 2019, denotă diligența recurentului și conformarea întocmai dispozițiilor instanței de apel.

Faptul că actele expediate de către apelant nu au fost recepționate de către instanța de apel până la data acordată-09 ianuarie 2019, nu-i poate fi imputată recurentului, or, ultimul întemeiat putea să considere că din data expedierii actelor-03 ianuarie 2019 și până la sfârșitul termenului acordat-09 ianuarie 2019 este o perioadă suficientă în care actele vor ajunge la destinatar.

Colegiul reliefa că în circumstanțele expuse supra se confirmă înlăturarea în termen de către Emil Arapu a lacunelor admise la depunerea cererii de apel, or, instanța de apel a acordat termen apelantului până la data de 09 ianuarie 2019 inclusiv, iar restituirea cererii de apel contravine normelor legale.

Pornind de la respectarea dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, circumstanțele relatate generează casarea încheierii contestate. Or, menținerea acesteia, în condițiile enunțate, nu ar constitui decât o îngrădire a posibilității pentru partea apelantă de a-și valorifica drepturile procedurale conform normelor în vigoare, garantate atât de legislația națională, cât și de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, precum și îngrădirea accesului la justiție.

În conformitate cu art. 27 alin. (1) Cod de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecății, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat cu casarea încheierii din 10 ianuarie 2019 a instanței de apel și restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel pentru judecarea apelului în fond.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Emil Arapu și avocatul Victoria Mititiuc.

Se casează încheierea din 10 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Vera Chetroșanu împotriva lui Emil Arapu cu privire la încasarea prejudiciului material și moral, compensarea cheltuielilor de judecată și se restituie cauza la rejudecare în Curtea de Apel Bălți pentru judecarea apelului în fond.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Victor Burduh